

kmetje čitati . . . Baje je otresal svoj jezik tudi neki drugi Horvat. Mi le pravimo: kdor občuje s takimi človekoma kakor je je ta župan Horvat, ta je ravno tako slab kakor on sam. Pa adjo!

Kinematograf v Ptiju, ki ga je postavil domačin g. Breceli, se predstavlja vsak dan z večjim uspehom v veliki dvorani kazine. Kakor znano, predstavlja kinematograf žive slike. In reči se mora, da so te slike krasne. Kakor da bi res žive postave videl, tako tečejo slike pred zanjenimi očmi. Vsakdo, kdor se kaj tacega ni videl, bode gotovo rad žrtvoval tistih par krajcarjev, da si ogleda stvar. Predstavě se vršijo vsak dan ob 8 uri, v nedeljah pa ob 3., 8. in 8. uri. Cene so nizke (od 80 do 30 vinarjev). Čestitamo mlademu podjetju za lepe uspehe in upamo, da bode občinstvo z mnogobrojnim obiskom svojo hvaležnost izkazalo!

Veteransko društvo v sv. Trojici obdrži v nedeljo 22. t. m. ob priliki 60 letnega praznovanja cesarjevega veliko slavnost.

Vzorni duhovnik je gotteno župnik od sv. Petra pri Radgoni g. Martin Osenjak. Tudi letos ni šel na zbirko. Ta vzorni duhovnik je splošno priljubljen. Vsa čast mu!

Bojkot pive končan. Kakor znano, je sklenila soc. dem. stranka bojkot, ko so se pred meseci cene pive zvišale. Zdaj se je po mesecu dolgem boju sklenila med soc. stranko in med zvezo pivovaren pogodba, ki obsegata tele točke: 1. Pivovarne ne bodo pri gostilničarjih na cene pive vplivale, razven pri svojih najemnikih. 2. Pivovarne dovolijo krčmarjem, ki točijo pivo po starci, rabat od 20 do 30%. 3. Bojkot je razveljavljen. Torej se bode zopet pivo pilo . . .

Svinjski sejem v Ptiju dne 18. nov. je bil dobro obiskan. Pripeljalo se je 547 svinj. Trgovina je bila pri navadnih cenah dobra. Prihodnji letni in živinski ter sejem s konjami in žrebeti se vrši dne 25. t. m. Prihodnji svinski sejem pa je 24. t. m. Cene produktov so ostale ednake.

Okr. zastop Rogatec sklenil je, položiti N. Velicanstvu cesarju ob priliki 60 letnice vlada vso najudanejše čestitke pred tron.

Smrtna nesreča. Iz vlaka padel je na progredi Poličanom in Slov. Bistrici mariborski nadkonduktor Joh. Pack. Nesrečen je se tako težko ranil, da je kmalu potem umrl.

Mlad tat. 16 letni „pikolo“ Tinče Luckl iz Slov. Bistric je ukraidal v hotelu „Meran“ v Mariboru nekemu tovaršu 110 kron. Tička so dali pod ključ.

Vlomili so v Franz'ov mlin v Mariboru in ukradli pomočniku Peter Walaj več obleke ter srebrnine.

Natakarja ustrelili. V okolici sv. Trojice so se fantje pri pijači sprli. Kot natakar uslužbeni kočarski sin A. Gomsi je bil pri temu obstrelen in težko ranjen. 6 fantov se je zaprlo.

Ogenj je uničil v Smolincih gosp. poslopje in hišo Val. Riznerja. Škoda je čez 2.000 kron. Zavarovan pa je lastnik le za 1000 K.

V vodnjaku utonil je v Altenbergu G. Prall. Nesrečen je popravljal vodnjak in padel v vodo.

Tativne. Kučičaju Joh. Kološek v Mariboru ukradenih je bilo 100 K. Mesarju Kramerju pa več obleke ter srebrna verižica.

O velikih tativnah, ki so se zgodile svoj čas v mariborskih trgovinah Martin in Pirchan je sodnija te dni razpravljala. Toženi so bili R. Dimnik, F. Weiler, G. Wolf, H. Petzko, Joh. Pachitsch, Jos. Florian. Šlo se je za precej velike svote in so tativne dolgo trajale. Obsojeni so bili: Dimnik na 3, Weiler 4, Wolf 2, Petzko 4 mesecev, Pachitsch 4 tednov zapora. Florian je bil oproščen.

Požar je uničil gospodarsko poslopje Eppingerjeve posesti v Slov. Bistrici. Pogorelo je tudi 15 wagonov mrve in 3 vagoni slame. Požarne brambe so pridno delale, da se ogenj ni razširil. Škoda je čez 10.000 K.

Iz Koroškega.

Volilni shod obdržal je preteklo nedeljo slovensko-klerikalni poslanec in orglar Grafenauer pri p. d. Woschettetu v Žel. Kapli. Podal je poročilo o svojem vzornem in velesuščinem delovanju. Naprednjaki so sklenili, da se shoda ne udeležijo in so to tudi držali. Nesreča se na shodu ni nobene zgodilo. Tudi novega črni volilci niso izvedeli. Pač pa jim ni bilo treba ve-

cerjati, ker so se nasitili starih, obrabljenih prvaških fraz . . .

Iz Velikovca nam pošlje g. Sterže zopet poravk in pismo. Popravek se glasi tako-le: „Slavno uredništvo! Sklicajoč se na § 19. tes. zak. z dne 17/12 1862 blagovolite z ozirom na dopis „Iz Velikovca“ z dne 8. nov. 1908. št. 45 objaviti v prihodnem ali na slednji številki na istem mestu in z istimi črkami sledeči poravk: Ni res, da sem „kupoval pa 20 ali 18 goldinarev met. cent meso ali živino, ker je nekemu kmetu krava zbolela in jo je morov zaklati.“ Res pa je, da še nisem kupil pod 30 goldinarjev met. cent živo živino, meso pa ne spod 60 goldinarjev. Ni res, da bi jaz kedaj kupil kako boleno živino, jaz sem kupoval vedno zdravo živino. Ni res, da se je eno tele na vozni zadušilo, res pa je da se to pri meni nikoli ni zgodilo. V Velikovcu dne 12. nov. 1908. Andrej Sterže.“ — Pismo je istotako zanimivo in se bodemo z njim še popečali. Za danes dovolj s tem. Podučili se bodemo o celi zadavi natančnejše. Videti hočemo, kdo ima prav. Tudi bi radi vedeli, ali se piše ta gospod „Sterže“ ali „Stersche“, kajti v pismu se podpiše s „sch“, v popravku pa z „ž“. Za sedaj vzdržujemo vse svoje trditve.

Občinsko sparkaso v Žel. Kapli revidiral sta pretekli teden računski svetnik g. Schussmann in računski revident g. Raup, obadvaj od c. k. deželne vlade v Celovcu. Delovanje tega denarnega zavoda izkazalo se je kot izborni in se je našlo vse v najpopolnejšem redu. Želeti bi bili, da bi se tudi kmetje malo bolj za to vzorno sparkaso brigali. Sploh se vidi iz vsega tega, kako velikanska razlika je med naprednimi, močnimi sparkasami in prvaškimi posojilnimi cami!

Vlom. Sluge Šubic v Celovcu je vломil v predal klerikalnega poslanca Walcherja in mu ukral 520 K ter nekem drugemu 350 K. Svako so zaprli.

Po svetu.

Velikanski rudarski nesreči, o kateri smo že v zadnji številki poročali, se še sliši: Nesreča se je zgodila v jami „Radbot“ pri Hammu in to skoraj gotovo vsled razstrelbe. Pomoč je bila izključena. Ubith je bilo 374 rudarjev.

Vedno več naročil

prihaja na naš kmetski kaledar. Opozarmamo, da letos ne moremo napraviti še druge naklade. Kdor bi torej zamudil pravočasno kaledar naročiti, ta je sam odgovoren, ako ga ne dobri. Kaledar se dobi proti naprej-plačilu za vse skupaj 70 vinarjev.

Iz Pavlihove turbice.

Sodnik: Zdi se mi, da Vas poznam; Vi ste bili že večkrat tukaj?

Obtoženec: O seveda, jaz sem Vas tudi takoj spoznal; malo bolj debeli ste postali. No, kako pa kaj gre gospoj soprogri? . . .

Kmet Huber imel je svinjo, ki ni heta žreti. Nekega dne padlo mu je nekaj pametnega v glavo. Svinje so zelo nevošljive živali. Huber je postavil vsled tega v hlev zrcalo, v katerega je morala svinja vedno gledati, kadar je žrla. In zdaj je svinja mislila, da je še druga v hlevu in ji hoča krmo odzreti. Iz same nevošljivosti je pridno žrla, postala mastna in bila v par tednih zaklana.

Zdravnik: Ali imate bolečine v nogah?

Kmet: Kaj praviš?

Zdravnik: Ali Vas noge bolijo?

Kmet: Kaj si rekel?

Zdravnik: Če te krempji bolijo, tepec!

Kmet: O ja, to pa, to pa že razumen . . .

Sodnik: Vi sta torej slišali, da je Huber rekel, da je župan osel?

Kmet: Ja.

Sodnik: Kaj je še rekel?

Kmet: Da mi to lahko pismeno da.

Sodnik: In kaj ste Vi odgovorili?

Kmet: Nič, jaz sem mu že tako verjel.

* * *

Ne kaščabška kmetica je prišla pred kratkom v vojašnico in zahtevala obersta govoriti. Oberst jo je vprašal, česar želi. „Kje pa je moj Miha?“ je vprašala žena. — „Kaj pa hočete z njim?“ — „Miha ne sme biti več soldat!“ — „Ja zakaj pa ne, ljuba žena, saj smo mi tudi soldati.“ — „Ja, Vi gospodski lahko govorite. Vi se niste niti učili in ste zato lahko soldati. Moj Miha pa je šoštar“ . . .

* * *

Profesor predava: Vol ne more govoriti. — Človek je veliko bolj pameten kot druge živali. — Krompir je najbolj koristno žito. — Kjer se nasad žitja ne izplača, se sadi po navadi živino. — Ako pride kmet domu, pride živina domu.

Književnost in umetnost.

Bauern-Bündler-Kalender für das Jahr 1909. Izdan od društva »Christlicher Bauernbund«. Cena 90 vin. — Letošnji koledar nemških naprednih kmetov obsegata zopet prav lepo vsebino. Iz te vsebine omenimo: Kalendari (z vsem potrebnim). Povest »Im Bauernrock sind wir alle Kameraden«. (V kmetski suknji smo vsi tovariši); povest je pridejano tudi 7 slik. — Pesen »Weggefährten« (»Tovariši s pota«). — »Wir vom Lande« (»Mi od dežele«). — »Eine amerikanische Grosschläterei« (»Amerikanska veleklalnica«) z 1 sliko. — Povest »Der Haupthahn« (»Glavni petelin«) z 4 slikami. — »Die Macht der Arbeiterorganisation« (»Moč delavskih organizacij«). — Pesen »März«. — »Der Hausadvokat« (»Domači advokat«), zelo podučno. — »Schwänke aus aller Welt« (»Sale iz vsega sveta«). — »Die Polizei in Amerika« (»Policeja v Ameriki«) z slikami. — »Eine Annone« (»Oznaknilo«) povest s 3 slikami. — »Unsichtbar« (»Nevidno«), povest. — »Fortschritte des Verkehrs« (»Napredek prometa«) s sliko. — »Bücherproduktion« (»Proizvajanje knjig«) s sliko. — Zgodovinska povest »Florian Geyer«. — »Die Einwanderung in die Vereinigten Staaten 1906« (»Izseljevanje v združene države 1. 1906«) s sliko. — »Die Handelsverkehr« (»Handel v severni Ameriki«) z 8 slikami. — »Handelsverkehr« (»Handel v Nordameriku«) (»Kmetijstvo v severni Ameriki«) z 8 slikami. — »Handelsverkehr« (»Handel v Štajerski in Štajerski«) z slikami in še mnogo drugih zabavnih povestiv in podučilnih člankov s slikami. Nadalje letni pregled z 30 slikami. — »Die Neu-anlage von Wiesen« (»Nova ureditev travnikov«) s 3 slikami itd. Koledar je z eno besedko krasen in ga toplo priporočamo!

Gospodarske.

Mešanica trave in detelje se seje lahko tudi med ozimino ali jaro žito. Če se hoče sejati tako mešanico med oves ali ječmen, poseje se najprvo oves ali ječmen ali tudi poleten rž in povleče z brano. Vzamej na sejte polovica navadne množine ovsja ali ječmena. Nato naj se poseje travo in deteljo vsako za se in sicer naj se poseje najprej deteljo seme ter na lahkem povleče, za tem še travo same in povlaja na lahkem z valjarjem. Bolje je, če se seja ta mešanica med ozimino in pokrije enakomerno z zemljo. V ta nemaj na se ozimina povleče z brano, potem naj se pa rabi njivsko vlačo iz trnja ali pa gladek valj. Med ozimino naj se poseje zmes kolikor mogoče zgodaj da se izkoristi zimska vlag. Mešanica se močno obroste takoj po žetvi žita, vendar naj se ne pokosi prezgodaj, jeseni se tudi lahko popase, nikar pa ne z ovcam. V drugem letu naj se pokosi še le tedaj, ko je detelj v popolnem cvetju. Tako mešanica se suši laže kakor detelja. Da se taka setev obnese, ne sme biti zemlja plevelna.

Ko se poklada živini listje ki se dobi pri obrezavanju repe, naj se poklada početkom le poenkrat na dan in po malem, ker drugače se poloti živine driska. Pozneje še le naj se poklada dvakrat na dan in več. Priporoča se, naj se pusti, da listje pred pokladanjem nekoliko ovence, sicer pa ne preveč. Če se ravna na ta način, poloti se živine redkokedaj driska, seveda se mora po pokladiti med dvakratnim krmjenjem in zvezčer toliko dobre slame, da jo živina žre, koliko se ji zljubi. Ker ima repno listje v sebi mnogo ščavne kisevine, a prav male apna, se mora, posebno če se ga poklada mnogo, dati živini tudi apna ali semlete in presejane kredje. Odrasti živini naj se da vsake dan 80—100 gramov kredje. Napaja naj se živino kakor navadno.

Ce gre od goveda trdo blato, deni odlastemu, ko ga napaja, v vodo $\frac{1}{4}$ kg. glauberjeve all grene soli. Nikar pa ne brejim živalim, ker potem zvržeo.

Koliko prostora naj ima razna živila? Srednji kmečki konj mora imeti od jasli navzdol na dolgost prostora 2·8—3·2 m, na sirjavo 1·5—1·58 m; krava na dolgost 2·2—2·5 m (ne všeči jasel), širine 1·1—1·25 m; majhno tele 2 m dolžine in 1·1 širine, mlado govedo dolžine 1·9, širine 1 m; vol 2·37—2·9 m dolžine in širine 1·42—1·58; prešič in sicer plemenska svinja z mladici 3·5—4 m², prešič za pitanje 1·6—2 m², če je sam; marjasec 3·5—4 m², enoletni prešiči 3—4 enem hlevu 1 m² vsaki, $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ letni prešiči, vsaki po 0·5—0·8 m².